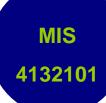

บทที่ 9

ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ

9.1 ภาพรวมของขอบเขตหน้าที่ในธุรกิจ

ทุกวันนี้ธุรกิจทุกประเภทจะต้องมีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของธุรกิจให้ชัดเจน ดังตัวอย่าง

	ขอบเขตของงาน	ตัวอย่างงานคอมพิวเตอร์	ขอบเขตของงาน	ตัวอย่างงานคอมพิวเตอร์
	การเงิน/บัญชี	 บัญชีเจ้าหนี้ บัญชีลูกหนี้ งบประมาณ รายการงบการเงิน การจ่ายเงินเดือน การวิเคราะห์การลงทุน 	การผลิต	 การควบคุมสินค้าคงคลัง การจัดตารางเวลาการผลิต การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการผลิต การวางแผนกำลังผลิต การควบคุมคุณภาพ
	การตลาด	 การวิเคราะห์การตลาด การป้อนใบสั่งซื้อ การวิเคราะห์ลูกค้า การวิเคราะห์คู่แข่งขัน 	การวิจัยและการพัฒนา	 การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบ การวิจัยและพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ ในการ ผลิต
7	การบริหารทรัพยากร มนุษย์	 การประเมินผลงานของพนักงาน การสรรหาพนักงาน การเก็บประวัติของพนักงาน 		

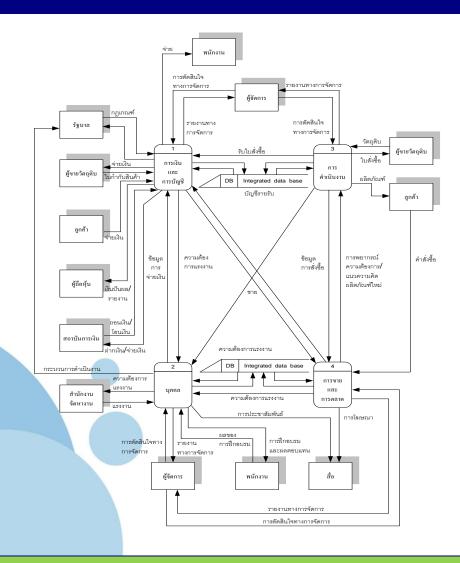
9.2 ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ

- เราสามารถจำแนกระบบสารสนเทศตามหน้าที่ทางธุรกิจตามหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - ระบบสารสนเทศด้านการบัญชี (Accounting Information System)
 - ระบบสารสนเทศด้านการเงิน (Financial Information System)
 - ระบบสารสนเทศด้านการตลาด (Marketing Information System)
 - ระบบสารสนเทศด้านการผลิตและการดำเนินงาน (Production and Operations Information System)
 - ระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล (Human Resource Information System)

9.2 ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ

9.3 ระบบสารสนเทศทางด้านบัญชี

- ระบบสารสนเทศด้านบัญชี (Accounting Information Systems) หรือที่เรียกว่า AIS จะเป็นระบบที่รวบรวม จัดระบบ และนำเสนอสารสนเทศด้านการ บัญชีที่ช่วยในการตัดสินใจแก่ผู้ใช้สารสนเทศ
- 📍 มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ
 - ระบบบัญชีการเงิน (Financial Accounting System)
 - ระบบบัญชีบริหาร (Managerial Accounting System)

9.3 ระบบสารสนเทศทางด้านบัญชี

- 📍 ระบบบัญชีการเงิน (Financial Accounting System)
 - เป็นการบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นในรูปตัวเงิน จัดหมวดหมู่รายการต่าง ๆ สรุปผลและตีความหมาย
 ในงบการเงิน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน งบดุล และงบกระแสเงินสด
 - โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ นำเสนอสารสนเทศแก่ผู้ใช้และผู้ที่สนใจข้อมูลทางการเงินขององค์การ เช่น นักลงทุนและเจ้าหนี้
 - นอกจากนี้ยังจัดเตรียมสารสนเทศในการตัดตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งนักบัญชีสามารถนำเทคโนโลยี
 สารสนเทศมาใช้ในการประมวลผลข้อมูล โดยจดบันทึกลงในสื่อต่าง ๆ เช่น เทปหรือจานแม่เหล็ก
 เพื่อรอเวลาสำหรับทำการประมวลและแสดงผลข้อมูลตามต้องการ

9.3 ระบบสารสนเทศทางด้านบัญชี

- ระบบบัญชีบริหาร (Managerial Accounting System)
 - เป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินแก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ
 - ระบบบัญชีจะประกอบด้วย บัญชีต้นทุน การงบประมาณ และการศึกษาระบบ
 - โดยมีลักษณะสำคัญ คือ
 - » ให้ความสำคัญกับการจัดการสารสนเทศทางการบัญชีแก่ผู้ใช้ภายในองค์การ
 - ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในอนาคตทางธุรกิจ
 - » ไม่ต้องจัดทำสารสนเทศตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
 - » มีข้อมูลทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
 - » มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งาน

- หน้าที่ด้านการเงินถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อบริษัท
- ชึ่งระบบการเงินจะเกี่ยวข้องกับสภาพคล่องในการดำเนินงาน เกี่ยวข้องกับการจัดการเงินสดหมุนเวียน
- ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินและการจัดสรรเงินให้ถูกต้อง รวดเร็วและ แม่นยำ โดยการจัดการทางการเงินจะมีหน้าที่สำคัญ 3 ประการ
 - การพยากรณ์ (Forecast)
 - การจัดการด้านการเงิน (Financial Management)
 - การควบคุมทางการเงิน (Financial Control)

- การพยากรณ์ (Forecast)
 - การศึกษา วิเคราะห์ การคาดการณ์ การกำหนดทางเลือก และการวางแผนทางด้านการเงินของ
 ธุรกิจ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - การพยากรณ์ทางการเงินจะอาศัยข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกองค์การ ตลอดจนประสบการณ์
 ของผู้บริหารในการตัดสินใจ
- 📍 การจัดการด้านการเงิน (Financial Management)
 - เกี่ยวข้องกับเรื่องการบริหารเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น รายรับและรายจ่าย
 - การหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก เช่น การกู้ยืม การออกหุ้นหรือตราสารทางการเงินอื่น

- การควบคุมทางการเงิน (Financial Control)
 - เพื่อติดตามผล ตรวจสอบ และประเมินความเหมาะสมในการดำเนินว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนด หรือไม่
 - โดยที่การตรวจสอบและการควบคุมทางการเงินของธุรกิจสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท
 - » การควบคุมภายใน (Internal Control) ทำหน้าที่ในการตรวจสอบภายใน โดยอาศัยเจ้าหน้าที่บัญชี ควบคู่กับผู้จัดการแผนกคอมพิวเตอร์ (Electronic data Processing)
 - » การควบคุมภายนอก (External Control) โดยทั่วไปจะต้องมีการว่าจ้างนักบัญชีที่ได้รับใบอนุญาตใน การตรวจสอบบัญชี (Certified Public Accountants, CPA) เพื่อตรวจสอบงบการเงิน ของบริษัทก่อนยื่นเสียภาษีให้รัฐ

- แหล่งข้อมูลสำคัญในการบริหารเงินขององค์การมีดังต่อไปนี้
 - ข้อมูลจากการดำเนินงาน (Operations Data)
 - » เป็นข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของธุรกิจซึ่งเป็นประโยชน์ในการควบคุม ตรวจสอบ และปรับปรุง แผนการเงินขององค์การ
 - ข้อมูลจากการพยากรณ์ (Forecasting Data)
 - เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมและประมวลผล เช่น การประมาณค่าใช้จ่าย และยอดขายที่ได้รับจาก
 แผนการตลาด โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการพยากรณ์ โดยที่ข้อมูลจากการพยากรณ์ถูกใช้ประกอบการ
 วางแผน การศึกษาความเป็นไปได้ และการตัดสินใจลงทุน
 - กลยุทธ์องค์การ (Corporate Strategy) เป็นเครื่องกำหนดและแสดงวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์
 แนวทางการประกอบธุรกิจในอนาคต เพื่อให้องค์การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
 - ข้อมูลจากภายนอก (External Data) ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงิน สังคม การเมือง และปัจจัย
 แวดล้อมที่มีผลต่อธุรกิจ เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ การส่งออก การนำเข้า การออกพันธบัตร เป็นต้น โดยข้อมูล
 จากภายนอกจะแสดงแนวโน้มในอนาคตที่ธุรกิจต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์

- nารตลาด (Marketing) เป็นหน้าที่สำคัญทางธุรกิจ เนื่องจากหน่วยงานด้านการตลาดจะ รับผิดชอบในการกระจายสินค้าและบริการไปสู่ลูกค้า
- ปกติการตัดสินใจทางการตลาดจะเกี่ยวข้องกับการจัดส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย
 หลัก 4 ประการ ได้แก่
 - แลิตภัณฑ์ (Product)
 - ราคา (Price)
 - สถานที่ (Place)
 - การโฆษณา (Promotion)

- การวางแผน ตรวจสอบ และควบคุมให้แผนการตลาดเป็นไปตามที่ต้องการมาจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้
 - ກາງປฏิบัติ (Operations)
 - » เป็นข้อมูลที่แสดงถึงยอดขายและการดำเนินงานด้านการตลาดตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา
 - การวิจัยการตลาด (Marketing Research)
 - ง เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางการตลาด โดยเฉพาะพฤติกรรมและความสัมพันธ์ของ ผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์
 - คู่แข่ง (Competitor)
 - 🔌 โดยข้อมูลจากการดำเนินการของคู่แข่งช่วยให้ธุรกิจสามารถวางแผนการตลาดอย่างเหมาะสม
 - กลยุทธ์องค์การ (Corporate Strategy)
 - » กลยุทธ์จะเป็นเครื่องกำหนดแนวทางปฏิบัติของธุรกิจ และเป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของ องค์การ
 - ข้อมูลจากภายนอก (External Data)
 - » การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลต่อโอกาสหรือ อุปสรรคของธุรกิจ

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการขาย
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการวิจัยตลาด
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมการขาย
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ
 - ระบบสารสนเทศสำหรับพยากรณ์การขาย
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการวางแผนกำไร
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการกำหนดราคา
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการควบคุมค่าใช้จ่าย

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการขาย
 - ระบบสารสนเทศสำหรับสนับสนุนการขาย จะรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่าย ขาย
 - ระบบสารสนเทศสำหรับวิเคราะห์การขาย จะรวบรวมสารสนเทศในเรื่องของกำไรหรือขาดทุนของ ผลิตภัณฑ์ ความสามารถของพนักงานขายสินค้า ยอดขายของแต่ละเขตการขาย
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการวิเคราะห์ลูกค้า จะช่วยในการวิเคราะห์ลูกค้าเพื่อให้ทราบถึงรูปแบบของการ
 ชื้อและประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้รับ

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการวิจัยตลาด
 - » ระบบสารสนเทศสำหรับการวิจัยลูกค้า
 - ซึ่งจะแตกต่าง กับการวิเคราะห์ลูกค้าตรงที่ว่าการวิจัยลูกค้าจะมีขอบเขตของการใช้สารสนเทศกว้าง กว่าการวิเคราะห์ลูกค้า โดยการวิจัยลูกค้าจะต้องการทราบสารสนเทศที่เกี่ยวกับลูกค้าในด้าน สถานะทางการเงิน การดำเนินธุรกิจ ความพอใจ รสนิยมและพฤติกรรมการบริโภค
 - » ระบบสารสนเทศสำหรับการวิจัยตลาด การวิจัยตลาดจะให้ความสำคัญกับการหาขนาดของตลาดของแต่ ละผลิตภัณฑ์ที่จะนำออกจำหน่าย

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมการขาย
 - » เป็นระบบที่ให้ความสำคัญกับแผนงาน ทางด้านการโฆษณาและส่งเสริมการขาย
 - » โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขาย เพิ่มยอดขายสินค้า และเพิ่มส่วนแบ่งตลาดให้สูงขึ้น
 - » สารสนเทศที่เป็นที่ต้องการคือ<mark>ยอดขายของสินค้าทุกชนิดในบริษัท เพื่</mark>อให้รู้ว่าสินค้าตัวใดต้องการ แผนการส่งเสริมการขาย และสารสนเทศที่เกี่ยวกับผลกำไรหรือขาดทุนของสินค้าแต่ละชนิด

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ
 - » เป็นระบบสารสนเทศที่วิเคราะห์ถึง<mark>ความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์</mark>ที่เป็นที่ต้องการของลูกค้า<mark>แต่ยังไม่มี</mark> ตลาด
 - สารสนเทศที่ต้องการคือ
 - ยอดขายของผลิตภัณฑ์เดียวกันในอดีต เพื่อให้ทราบถึงขนาดและลักษณะของตลาด
 - การประมาณการต้นทุน เพื่อตอบคำถามให้ได้ว่าสมควรที่จะออกผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือไม่

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับพยากรณ์การขาย
 - » เป็นระบบที่ใช้ในการวางแผนการขายแผนการทำกำไรจากสินค้าหรือบริการช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของ บริษัท
 - » สารสนเทศที่เป็นที่ต้องการคือ
 - ยอดขายในอดีต
 - สถานะของคู่แข่งขัน
 - สภาวการณ์ของตลาด
 - 🕙 และแผนการโฆษณา

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการวางแผนกำไร
 - » เป็นระบบสารสนเทศที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนกำไรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของธุรกิจ
 - » สารสนเทศที่เป็นที่ต้องการคือ
 - สารสนเทศการจัดวิจัยตลาด เพราะต้องคำนึงถึงความต้องการคือสารสนเทศจากการวิจัยตลาด
 - ยอดขายในอดีต
 - สารสนเทศของคู่แข่ง
 - การพยากรณ์การขาย และการโฆษณา

- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการกำหนดราคา
 - » การกำหนดราคาของสินค้านับว่าเป็นจิตวิทยาอย่างหนึ่งทางการตลาด เพราะต้องคำนึงความต้องการ ของลูกค้า คู่แข่งขัน กำลังซื้อของลูกค้าโดยปกติแล้วราคาสินค้าจะตั้งจากราคาต้นทุนรวมกับร้อยละ ของกำไรที่ต้องการ
 - » สารสนเทศที่ต้องการได้แก่
 - ตัวเลขกำไรของผลิตภัณฑ์ในอดีต เพื่อทำการปรับปรุงราคาให้ได้สัดส่วนของกำไรคง เดิมในกรณีที่ต้นทุนมีการเปลี่ยนแปลง

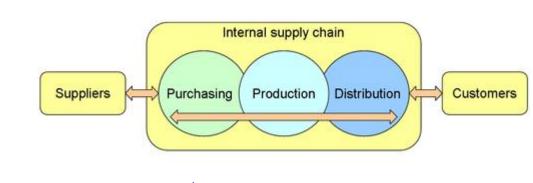
- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศด้านการตลาดมีดังนี้
 - ระบบสารสนเทศสำหรับการควบคุมค่าใช้จ่าย
 - » บุคคลที่เป็นผู้ควบคุมค่าใช้จ่ายสามารถควบคุมได้โดยดูจาก
 - รายงานของผลการทำกำไรกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง
 - หรือสาเหตุของการคลาดเคลื่อนของค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการขาย
 - รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น เงินเดือน ค่าโฆษณา ค่าส่วนแบ่งการขาย เป็นต้น

9.7 การวางแผนควบคุมความต้องการวัตถุดิบ

- ระบบควบคุมความต้องการวัตถุดิบ เกิดจากมีการนำระบบสนับสนุนการตัดสินใจ มาใช้สนับสนุนห่วงโซ่ อุปทาน (Supply Chain Management :SCM)
 - ห่วงโซ่อุปทานจะเป็นระบบการทำงานตั้งแต่ การจัดการสินค้ำคงคลัง ตารางการผลิต และขั้นตอนการชำระเงิน
- ดังนั้น ระบบควบคุมความต้องการวัตถุดิบ (Material Requirements Planning :MRP) จึงใช้ควบคู่กันกับ SCM

ที่มา https://th.wikipedia.org/wiki

9.7 การวางแผนควบคุมความต้องการวัตถุดิบ

- MRP จะต้องให้ความสำคัญกับสิ่งต่อไปนี้
 - ไม่เก็บวัตถุดิบเพื่อรอการใช้งานไว้นานเกินไป ซึ่งก่อนให้เกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา และความเสี่ยงในการ สูญหายหรือสูญเสีย
 - รายงานผลการผลิตและความเสียหายที่เกิดขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนด
 - ควบคุมสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบ
 - มีการตรวจสอบ แก้ไข และติดตามผลข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น
- MRP มีข้อดีดังนี้
 - อลการขาดแคลนวัตถุดิบและสินค้าคงคลัง
 - ลดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาวัตถุดิบและสินค้าคงคลัง
 - ช่วยให้บุคลากรมีเวลาในการปฏิบัติงานอื่นมากขึ้น
 - 📍 ประหยัดแรงงาน เวลา และค่าใช้จ่ายในการติดตามวัตถุดิบ
 - 📍 ช่วยให้องค์การสามารถปรับตัวอย่างรวคเร็วตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

9.8 ระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล

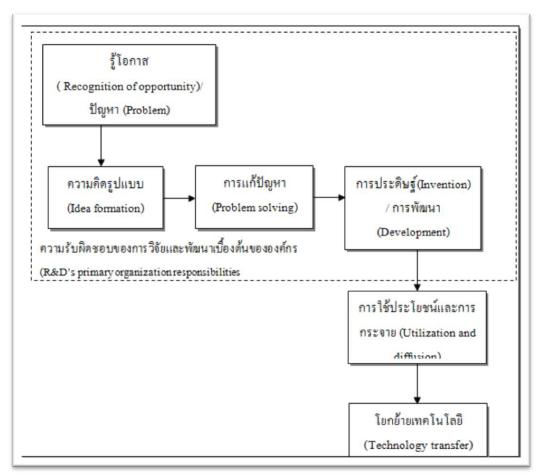

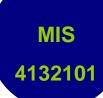
- ระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล (Human Resource Information System) หรือ HRIS
- หรือระบบสารสนเทศสำหรับบริหารงานบุคคล (Personal Information System) หรือ PIS
 - เป็นระบบสนับสนุนการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล ตั้งแต่การวางแผน การจ้างงาน การพัฒนาและการ
 ฝึกอบรม ค่าจ้างเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย
 - » การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคลต้องพิจารณาปัจจัยสำคัญ **5** ประการ ต่อไปนี้
 - ความสามารถ (Capability) -> ในการใช้ประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 🔹 การควบคุม (Control) → ความปลอดภัยในการเข้าถึงและความถุกต้องของข้อมูล
 - ต้นทุน (Cost) →ผลตอบแทนจากการลงทุนคุ้มหรือไม่
 - การติดต่อสื่อสาร (Communication) → การใหลเวียนของสารสนเทส
 - ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage)

9.9 ระบบสารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนา

THE REPORT OF THE PARTY OF THE

- ความรับผิดชอบเบื้องต้น ของการ วิจัยและพัฒนา
- เพื่อใช้ข้อมูล R&D ในการผลิต และพัฒนาสินค้าใหม่ ๆ ตาม นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นจึงทำให้เกิด ผลิตภัณฑ์ใหม่หรือกระบวนการ ผลิตแบบใหม่สำหรับองค์การ

9.10 บทสรุป

- ระบบสารสนเทศธุรกิจสามารถจำแนกตามหน้าที่ทางธุรกิจได้ดังต่อไปนี้
 - (1) ระบบสารสนเทศด้านการบัญชี (Accounting Information System)
 - (2) ระบบสารสนเทศด้านการเงิน (Financial Information System)
 - (3) ระบบสารสนเทศด้านการตลาด (Marketing Information System)
 - (4) ระบบสารสนเทศด้านการผลิตและการดำเนินงาน (Production and Operations Information System)
 - (5) ระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล (Human Resource Information System)
 - (6) ระบบสารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนา
 - 📍 ซึ่งระบบสารสนเทศดังกล่าวทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันสมัยกับยุคปัจจุบัน

คำถามทบทวน

- ระบบสารสนเทศทางค้านบัญชี มีกี่ประเภท อะไรบ้าง
- สารสนเทศที่นักการตลาดต้องการมีอะไรบ้าง จงอธิบาย
- ระบบย่อยของระบบสารสนเทศทางการตลาดมีอะไรบ้าง จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
- การวางแผนควบคุมความต้องการวัตถุดิบ (MRP) คืออะไร เหมือนหรือต่างจากระบบการจัดการ ห่วงโซ่อุปทานอย่างไร จงอธิบาย
- การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคลต้องพิจารณาปัจจัยอะไรบ้าง จงอธิบาย
- จงยกตัวอย่างระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคลในระดับปฏิบัติว่ามีระบบอะไรบ้าง พร้อม ยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย
- ราสามารถใช้ระบบสารสนเทศด้านการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับงานใดได้บ้าง